

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu
pamětní stříbrné 500 Kč mince [s hologramem](#) „Parní lokomotiva Škoda 498 Albatros“

V Praze v prosinci 2019

PODMÍNKY

vypsání ceny za předložení uměleckého návrhu pamětní stříbrné 500 Kč mince s hologramem „Parní lokomotiva Škoda 498 Albatros“

- 1) Česká národní banka vypisuje cenu nejhodnotnějším návrhům pamětní stříbrné 500 Kč mince, která bude vydána v roce 2021.
- 2) Vypsání ceny se řídí ustanoveními § 2887- 2889 občanského zákoníku o vypsání ceny.
- 3) Cena bude udělena nejhodnotnějším a technickým podmínkám vyhovujícím návrhům.

Vydáním řady pěti stříbrných mincí 500 Kč mají být nejširší veřejnosti připomenuty slavné dopravní prostředky. V pořadí první bude emitována mince s hologramem s motivem parní lokomotivy Škoda 498 Albatros.

Nejvýznamnější odchylky od obvyklých podmínek na návrhy stříbrných a zlatých mincí jsou vyznačeny modře.

Parní lokomotivy Škoda 498 byly vyráběny ve dvou řadách, 498.0 a 498.1. Mince má primárně připomenout původní řadu 498.0, která musí být ztvárněna jako hlavní motiv rubové strany, určený pro zpracování do podoby hologramu. Řada 498.1 může být ztvárněna jako hlavní nebo vedlejší motiv lící strany. Zejména je možné připomenout oficiální rychlostní rekord československých parních lokomotiv 162 km/h, který dosáhl stroj 498.106 dne 27. srpna 1964 na železničním zkušebním okruhu v Cerhenicích.

Hlavní technickou podmínkou je odevzdání kruhového návrhu provedeného v sádře (lící a rubová strana samostatně) o průměru 190 - 200 mm (bezpodmínečný požadavek mincovny - překročení je důvodem k vyloučení z hodnocení) v patřičné síle, aby snesl manipulaci bez upevnění na podložku. Každý návrh musí být označen značkou (heslem vyjádřeným slovně, popř. číselně; kreslené značky jsou nepřijatelné) na spodní straně sádrového kotouče, a to stejnou pro lící i rubovou součást návrhu mince. Návrhy musejí být předkládány v definitivní podobě; to znamená, že po technické stránce musejí být po drobných úpravách podle požadavků mincovny způsobilé k ražbě. Zásadní podmínkou je, aby pod jednou značkou byl předložen kompletní návrh mince, tj. aby obsahoval alespoň jednu lící a jednu rubovou stranu.

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu. Technický výkres geometrie modelovací formy je uveden v příloze. Maximální výška plastiky (reliéfu) ve středové části modelů je 1,8 mm. Plastika musí pokrývat nejméně 50 % plochy mincovního pole; plošné proporce plastiky na jedné straně musí odpovídat plošným proporcím plastiky druhé strany. Při modelaci plastiky je nutné zohlednit její rozmístění v mincovním poli. Masivní a vysoká plastika na jedné straně vyžaduje nižší plastiku na protilehlé ploše druhé strany a naopak.

- 4) Na lící straně (aversu) je nutno umístit v opisu (při obvodu mince) nebo v nápisu (rádcích) název státu „ČESKÁ REPUBLIKA“, nominální hodnotu mince se zkratkou peněžní jednotky „500 Kč“ a motiv vztahující se k tématu mince. Na místě, kde by podle mínění autora měla být značka mincovny, bude umístěno kolečko o průměru 8 - 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm). Na lící straně mohou být ztvárněny další motivy (např. jiný pohled než na rubové straně nebo detaily) vztahující se k parní lokomotivě Škoda řady 498.0 nebo motivy vztahující se k řadě 498.1, např. motiv vlastní lokomotivy nebo motiv železničního zkušebního okruhu v Cerhenicích ve spojení s rychlostním rekordem 162 km/h, který dosáhl stroj 498.106 dne 27. srpna 1964.

Na rubové straně (reversu) je nutno vyjádřit motiv vztahující se k tématu mince, nápis nebo opis „ŠKODA 498“. Na místě, kde by měla být autorská značka, umístí výtvarník čtvereček o velikosti 8 x 8 až 10 x 10 mm (propočteno na model o průměru 180 - 200 mm). Na rubové straně musí být ztvárněna parní lokomotiva Škoda řady 498.0 (nikoliv 498.1, což je zřejmé ze čtvrté cifry sériového štítku lokomotivy - např. stroj 498.022 patří do řady 0 a např. stroj 498.104 patří do řady 1). Doporučuje se ztvárnění v dostatečné velikosti a v částečném profilu, neboť z profilu je lokomotiva velmi dlouhá a zaujímalá by jen malou část mince, při ztvárnění en face by zase nebyly viditelné charakteristické prvky lokomotivy (např. kola, ojnice), které mohou být zvýrazněny v holografickém řešení (viz níže).

Řešením hrany se výtvarník nemusí zabývat.

Výtvarník může k návrhu připojit lístek se soutěžní značkou (heslem) a s textem o rozsahu nejvýše jedné strany papíru formátu A4, ve kterém stručně popíše, jaké motivy na návrhu použil, jaký je jejich zdroj, jak k nim došel, příp. jak je modifikoval a ztvárnil. Tento text může pomoci komisi v orientaci v zobrazených motivech. Z lístku nesmí být nijakým způsobem zřejmé, kdo je autorem návrhu, aby nedošlo k porušení anonymity. Pokud autor podává více návrhů, musí být ke každému návrhu přiložen samostatný lístek, aby nebyla zřejmá ani autorská souvislost mezi jednotlivými návrhy.

Mince bude ražena ze slitiny o 925 dílech stříbra a 75 dílech mědi, její průměr bude 40 mm a hrubá hmotnost 25 g. Ražena bude také ve špičkové kvalitě, u níž zvlášť dobře vynikne vrcholný lesk i v drobných ploškách proti matovému reliéfu. Motiv vlastní lokomotivy Škoda 498.0 na rubové straně bude ztvárněn jako holografický obraz s barevnými liniovými, reliéfními příp. kinetickými efekty. Autor realizovaného návrhu musí počítat s tím, že část jím ztvárněného reliéfu na rubové straně bude odstraněn a zpracován v podobě hologramu. Autor musí v případě potřeby spolupracovat s tvůrcem hologramu na holografickém zpracování hlavního motivu rubové strany. Hologram dovoluje ztvárnění velmi malých a jemných detailů, autor proto nemusí reliéfní ztvárnění lokomotivy zjednodušovat tak, jak je třeba pro klasické redukování reliéfu do ražby. Lící strana bude provedena konvenčním způsobem (reliéfní ražba).

Soutěžící mohou shlédnout v pracovní dny od 9 do 15 hod. příklady modelů pamětních mincí¹ v sekci peněžní České národní banky v Praze 1, Na Příkopě 28. Návštěvu je třeba dopředu avizovat sekretářce Komise pro posuzování návrhů na české peníze, tel. 224 413 409.

Soutěžící mohou shlédnout neprovozní exemplář lokomotivy 498.0 (stroj 498.022) v Muzeu Českých drah v Lužné u Rakovníka po předchozí dohodě na adrese miloslav.kothera@cd.cz.

- 5) **Návrhy ucházející se o cenu musejí být odevzdány nebo odeslány poštou do pátku 7. února 2020** na adresu:

a) pro poštovní styk

Česká národní banka

Sekce peněžní

Na Příkopě 28

115 03 Praha 1

¹ České a československé pamětní mince a některé jejich sádrové modely lze shlédnout i v Expozici České národní banky. Podrobnější informace o Expozici ČNB a možnosti ji navštívit jsou k dispozici na internetových stránkách ČNB www.cnb.cz.

b) pro osobní doručení mimo den uzávěrky

Česká národní banka - podatelna

vchod ze Senovážné ulice,

na dveřích proti vchodu mezi turnikety jsou uvedena telefonní čísla, na která je nutno volat a uvést, že jde o odevzdání sádrového modelu.

Doba příjmu: 7.00 až 17.00, v pátek 7.00 až 15.00 hod.

c) pro osobní doručení v den uzávěrky

Česká národní banka, vchod ze Senovážné ulice, salónek pro návštěvy (chodba vpravo za vchodem)

Doba příjmu: 10.00 až 12.00 hod.

Ke každému návrhu musí být připojena zalepená obálka označená stejnou soutěžní značkou (heslem) jako na modelech. Obálka musí obsahovat lístek se jménem autora návrhu, jeho adresou, telefonním číslem, případně e-mailem, bankovním spojením a shodnou značkou jako na obálce.

Návrhy odeslané poštou musejí být avizovány e-mailem na adresu sarka.vicherova@cnb.cz nebo telefonicky na číslo uvedené v bodech 4 a 6. V oznámení je nutno uvést podací číslo odesílajícího poštovního úřadu. Návrhy musejí být zaslány v obalech pro křehké zásilky odpovídajících přepravním pravidlům pošty. Zásilky musejí být na vnějším obalu označeny „Soutěž na PSM Parní lokomotiva Albatros“. Zásilky doručené osobně do ČNB musejí být rovněž řádně zabaleny, aby nemohlo dojít k jejich poškození; zásilky předávané na podatelnu je nutno označit „Soutěž na PSM Parní lokomotiva Albatros“.

6) Soutěžní návrhy zhodnotí Komise pro posuzování návrhů na české peníze. Předsedou komise je zástupce České národní banky, členy komise jsou renomovaní výtvarníci, medailéři, teoretici výtvarného umění a učitelé uměleckých škol. Komisi svolává Česká národní banka jako vypisovatelka soutěže. Administrativní práce pro komisi zajišťuje sekretářka komise, Ing. Šárka Vicherová ze sekce peněžní České národní banky, tel. 224 413 409.

7) Pro nejhodnotnější návrhy se stanoví tyto ceny:

I. cena 100 000,- Kč

II. cena 80 000,- Kč

III. cena 60 000,- Kč

Kromě cen může komise udělit režijní příspěvek autorům, jejichž návrh byl vyřazen v prvním kole hlasování, a odměnu autorům, jejichž návrh postoupil do druhé nebo třetího kola hlasování. Počet těchto příspěvků a odměn a jejich výše jsou závislé na počtu předložených návrhů a na jejich umělecké a technické úrovni. Ceny, odměny a režijní příspěvky vyplatí Česká národní banka do 30 dnů od výroku komise.

V případě, že žádný z předložených návrhů nebude splňovat podmínky pro udělení cen, může komise vyzvat vybrané autory k úpravě předložených návrhů podle připomínek komise. Vybraní autoři v případě předložení upraveného návrhu obdrží vyzývací odměnu a vítězný návrh získá I. cenu ve výši 100 000 Kč.

Ceny a odměny ze soutěže vyšší než 10 000 Kč budou podle § 36 odst. 2 písm. i) zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmu, ve znění pozdějších předpisů, sníženy o daň z příjmů ve výši 15 %.

- 8) Výběr návrhů pro realizaci provádí bankovní rada České národní banky. Bankovní rada není vázána názorem komise, k realizaci však může být vybrán pouze návrh, kterému byla udělena některá z cen, nebo návrh z užší výzvy výtvarníků.

Autorovi, jehož návrh bude realizován (líc i rub), bude vyplacena autorská odměna za převod oprávnění k výkonu práva duševního vlastnictví a výtvarnou spolupráci při realizaci **včetně spolupráce při převodu části reliéfu rubové strany do holografického ztvárnění**, v celkové částce 100 000 Kč, a to na základě licenční smlouvy s autorem uzavřené. Nepřijme-li autor, jehož návrh bude vybrán k realizaci, návrh licenční smlouvy do 15 dnů poté, co mu bude doručen, vyhrazuje si ČNB právo zahájit jednání o realizaci s autorem jiného návrhu. V případě kombinace lící a rubové strany dvou autorů obdrží každý autor polovinu uvedené částky.

Autor návrhu vybraného k realizaci je povinen na hraně sádrových modelů vyznačit tzv. ražební postavení, tj. vzájemnou polohu lícové a rubové strany.

Bude-li nutno provést na přijatém návrhu úpravy, je autor povinen provést je bezplatně ve spolupráci s určenou mincovnou a výrobcem hologramu a za tím účelem se na vyzvání dostavit do mincovny, případně k výrobcí hologramu. Náklady na jízdné spojené s cestou autora budou hrazeny Českou národní bankou zvlášť po předložení příslušných dokladů. Jestliže by autor návrhu vybraného k realizaci nemohl provést či dokončit z jakéhokoliv důvodu definitivní úpravy ve stanovené době, má Česká národní banka právo nechat úpravy provést jiným výtvarníkem nebo zadat k realizaci jiný návrh.

Po realizaci návrhu obdrží autor dva kusy mincí ve špičkové kvalitě.

Pokud nebude mince realizována vůbec, obdrží výtvarník, který v soutěži získal I. cenu, k této ceně částku 20 000 Kč. Pokud bude realizován jiný návrh než ten, kterému byla udělena I. cena, dostane autor návrhu, který získal I. cenu, částku 20 000 Kč.

- 9) Autorské právo k oceněným návrhům zůstává nedotčeno. Návrhy, které obdržely ceny nebo byly odměněné alespoň částkou 10 000 Kč, se stávají vlastnictvím České národní banky.

ČESKÁ NÁRODNÍ BANKA
Sekce peněžní

Ing. Josef Ducháček
ředitel sekce

JUDr. Jaroslav Moravec, Ph.D.
předseda komise

PARNÍ LOKOMOTIVA ŠKODA ŘADY 498 ALBATROS

Po druhé světové válce muselo ministerstvo železnic řešit vzrůstající zatížení rychlíků a potřebu zkrácení jízdních dob. Proto objednalo v roce 1945 u Škodových závodů v Plzni 40 rychlíkových lokomotiv řady 486.0. Tyto lokomotivy byly naší nejvýkonnější předválečnou konstrukcí, ale po válce již poněkud zastaralé konstrukce, protože v té době zde byly již zkušenosti z vývoje parních lokomotiv ve světě, zvláště v USA a ve Francii.

Proto se do objednávky nových lokomotiv promítly nové poznatky, jak v oblasti konstrukce, tak i technologie, které měly přispět ke zvýšení výkonu, zhospodárnění provozu a zlepšení podmínek práce lokomotivních čet. Nejdůležitější změnou však byl zásah do designu lokomotivy. Na základě studie akademického malíře Viléma Kreibicha byl kotel umístěn výše a celková architektura lokomotivy byla tím změněna. Navíc barevné provedení bylo v duchu naší trikolóry s tím, že celá lokomotiva byla švestkově modrá, s hnědočerveným pojezdem a červenými dvojkolími, střecha stanoviště byla bílá a to vše doplňoval stříbrný pruh přes celou lokomotivu. Právě díky tomuto nátěru dostaly lokomotivy přezdívku „Albatros„. Výrobu těchto 40 lokomotiv uskutečnily Škodovy závody během roku 1946.

Lokomotivy byly trojčité, jejich výkon je 2600 koní, délka přes 25 m, celková váha 175 tun a max. rychlost 120 km/h. Při zkušebních jízdách dosahovaly rychlosti přes 140 km/hod. K lokomotivám byly dodány nové svařované tendry řady 935.0. Vzhledem k tomu, že lokomotivy mají větší hmotnost na hnací nápravy (až 18,3 t) a vyšší rychlost, dostaly řadové označení 498.0.

Celá dodávka čtyřiceti lokomotiv byla převzata Československými státními drahami během roku 1947. Zpočátku byly nasazeny na rychlíkovou dopravu ve výtopnách Praha-Masarykovo nádraží, Přerov, Nový Bohumín a Bratislava. Jejich nasazení do provozu přišlo včas a pomohlo řešit stále se zvyšující zátěže rychlíků a také jejich počty. Záhy se rozšířily i do další dep, tak jak postupovala elektrizace ve druhé polovině padesátých let a také s příchodem ještě dokonalejší řady 498.1 v počtu 15 lokomotiv.

Během provozu byly ještě modernizovány a to hlavně dosazením mechanických příkladačů, výfukové dyšny Kylchap, varníku apod., které přispěly ke zhospodárnění provozu a zvýšení spolehlivosti těchto krásných a výkonných strojů. Změnil se i vzhled dosazením nových a větších kouřových deflektorů, zvláště u nižších čísel.

V dalších letech se s postupem elektrizace rozšířily do dep Plzeň, Děčín, Tábor, České Budějovice, Leopoldov atd. Na konci šedesátých let došlo u některých strojů k obnově jejich původních krásných modrých nátěrů zvláště v depech Plzeň a Tábor. Plzeňské modré Albatrosy jsme mohli na přelomu šedesátých a sedmdesátých let vidět na Pražském hlavním nádraží, jak majestátně stojí v čele Západního expresu. K jejich vyřazení v důsledku motorizace a elektrizace docházelo od roku 1969 a skončilo v roce 1976.

Během svého provozu odvedly „Albatrosy„ kus poctivé práce, mnohé stroje najely za svůj lokomotivní život přes dva miliony kilometrů a patří k těm nejkrásnějším parním lokomotivám u nás, ale i ve světě. Zůstanou chloubou našeho vyspělého strojírenství a jsou vrcholem designu v parních lokomotivách.

Pro budoucí generace se z řady 498.0 zachovaly dva stroje, a sice 498.014, který je majetkem Národního technického muzea jako neprovozní exponát a stroj 498.022, který je majetkem Českých drah a nyní je ozdobou železničního muzea Českých drah v Lužné u Rakovníka. Dnešním dnem byl Albatros 498.022 provozní lokomotivou při vedení nostalgických vlaků Českých drah a v budoucnu se snad dočkáme jeho opětovného zprovoznění, které je velmi nákladné a technicky náročné.

Text: Ing. Jindřich Rachota

Foto: České dráhy, Česká národní banka

Parní lokomotiva Škoda řady 498.0 Albatros v dobovém provozu

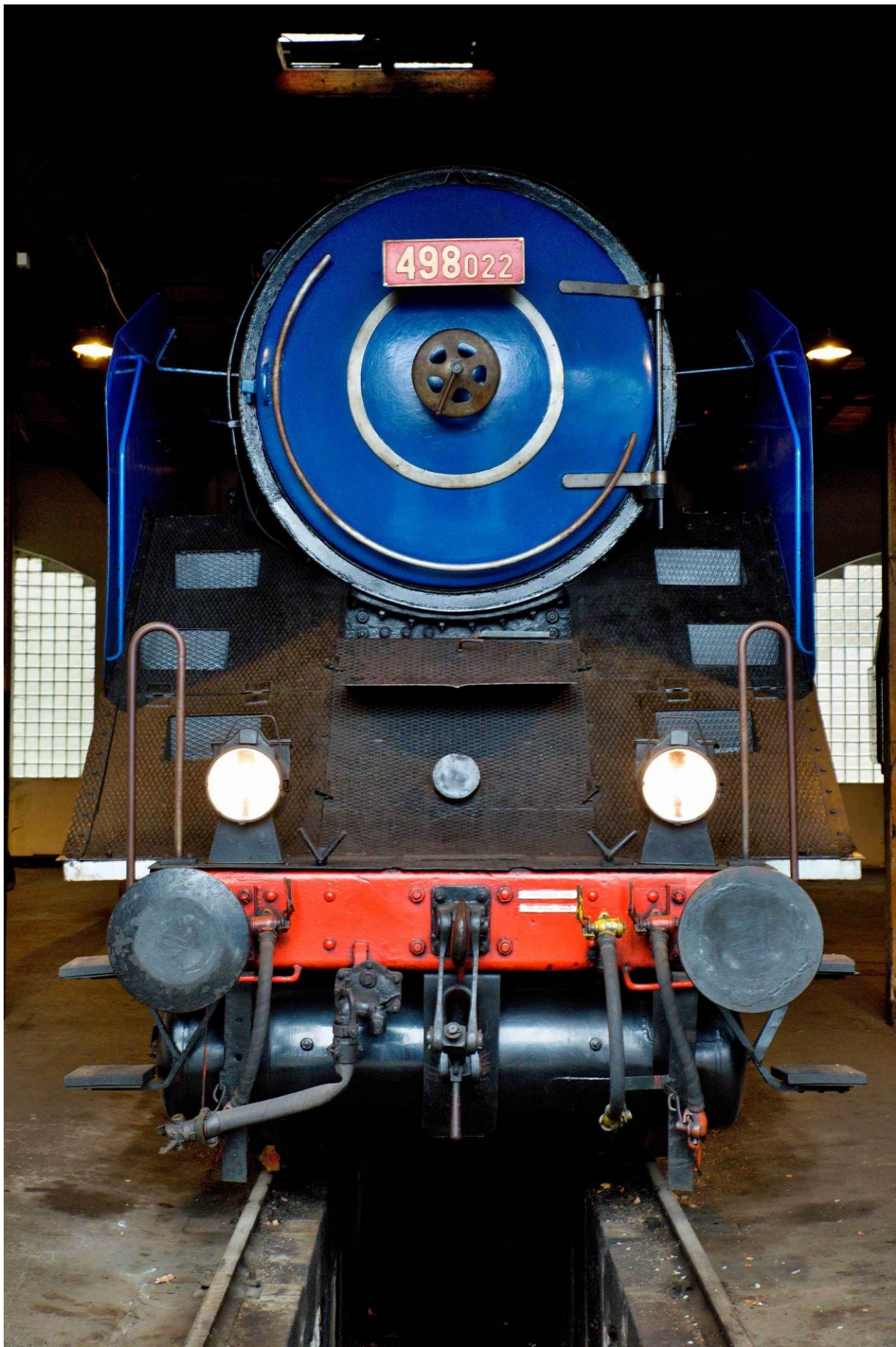
Pohled z částečného levého profilu

Pohled z částečného pravého profilu

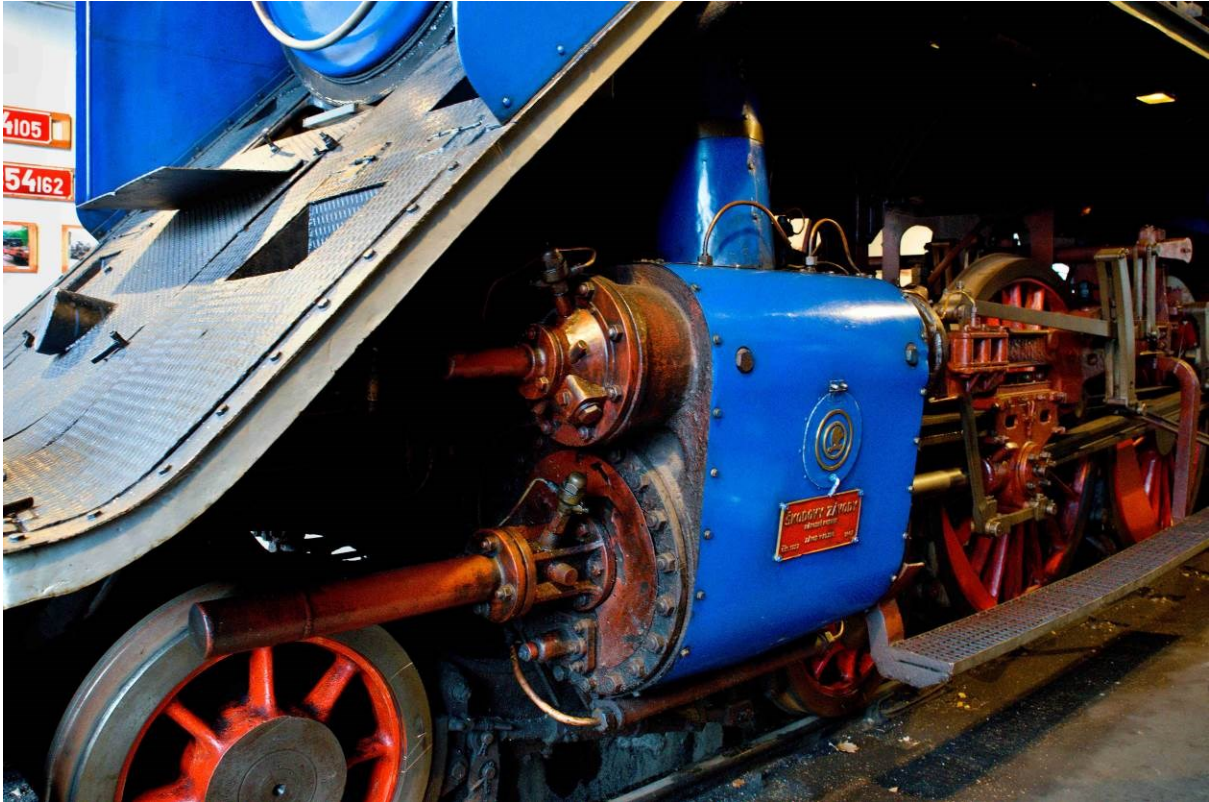

Pohled z částečného pravého profilu

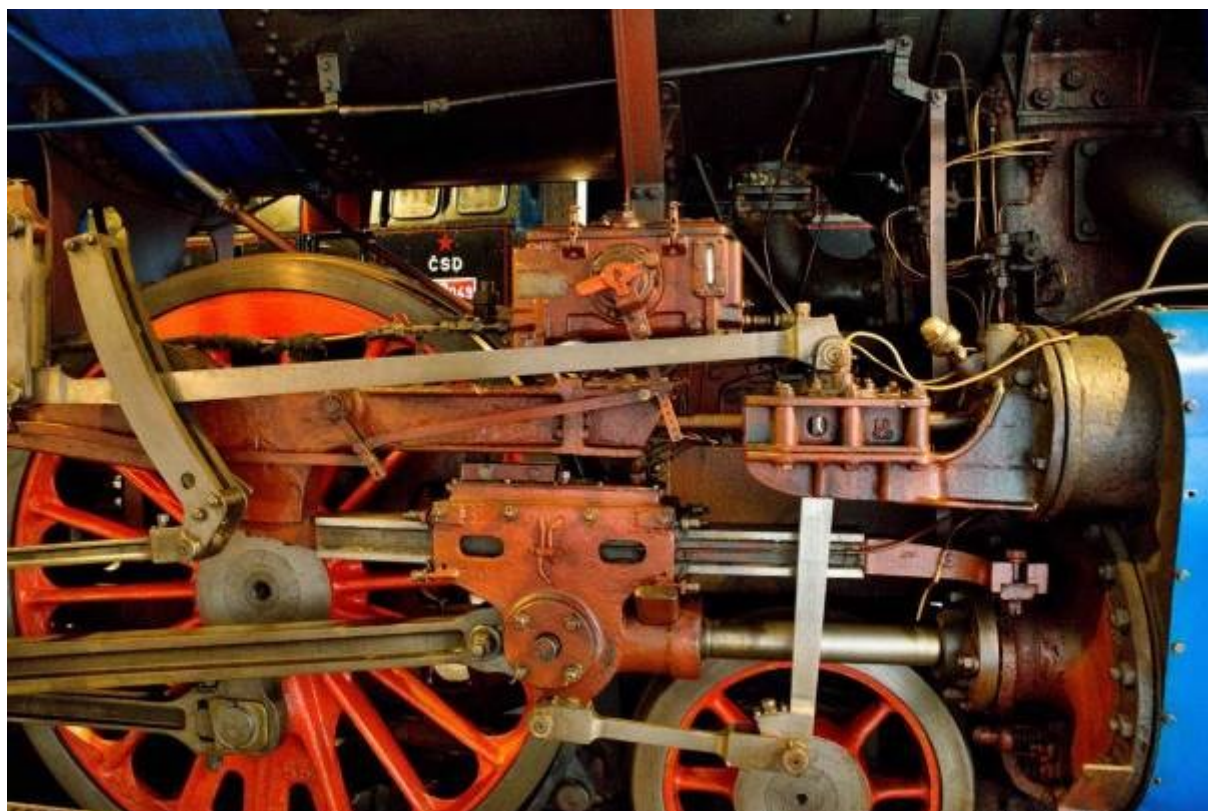

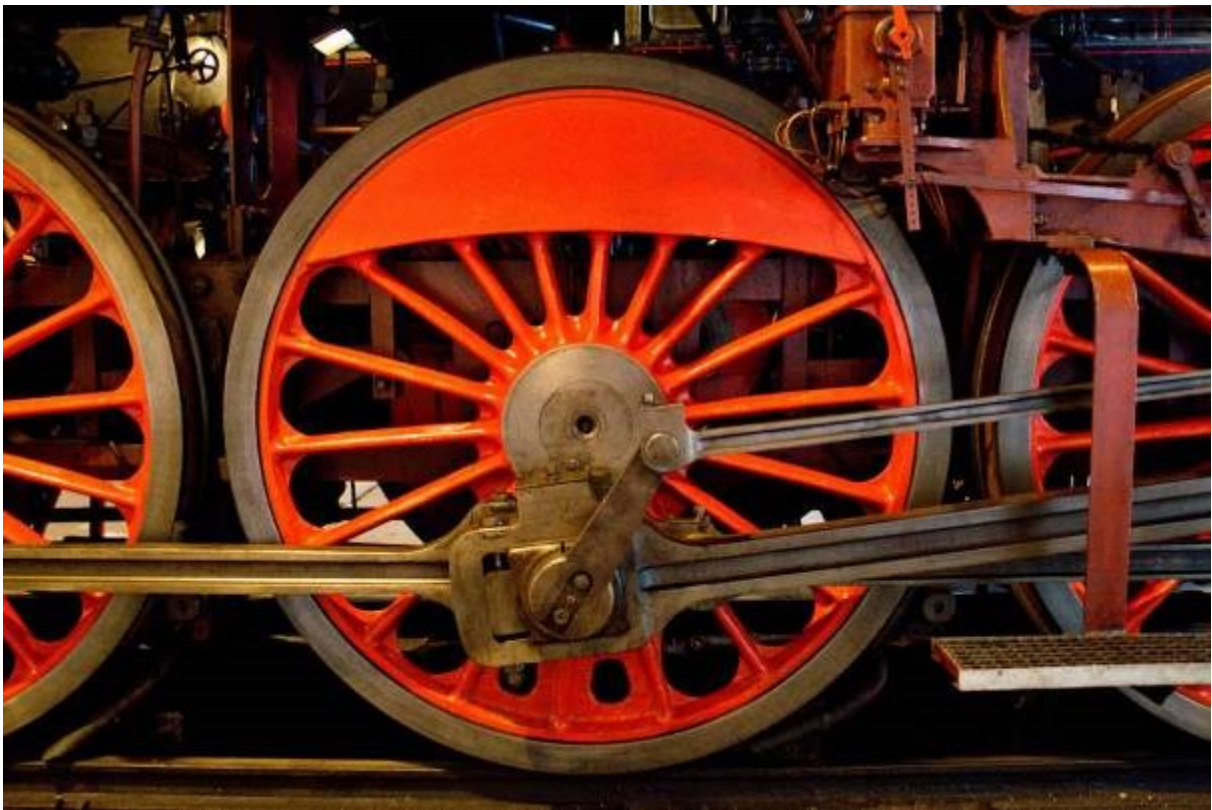
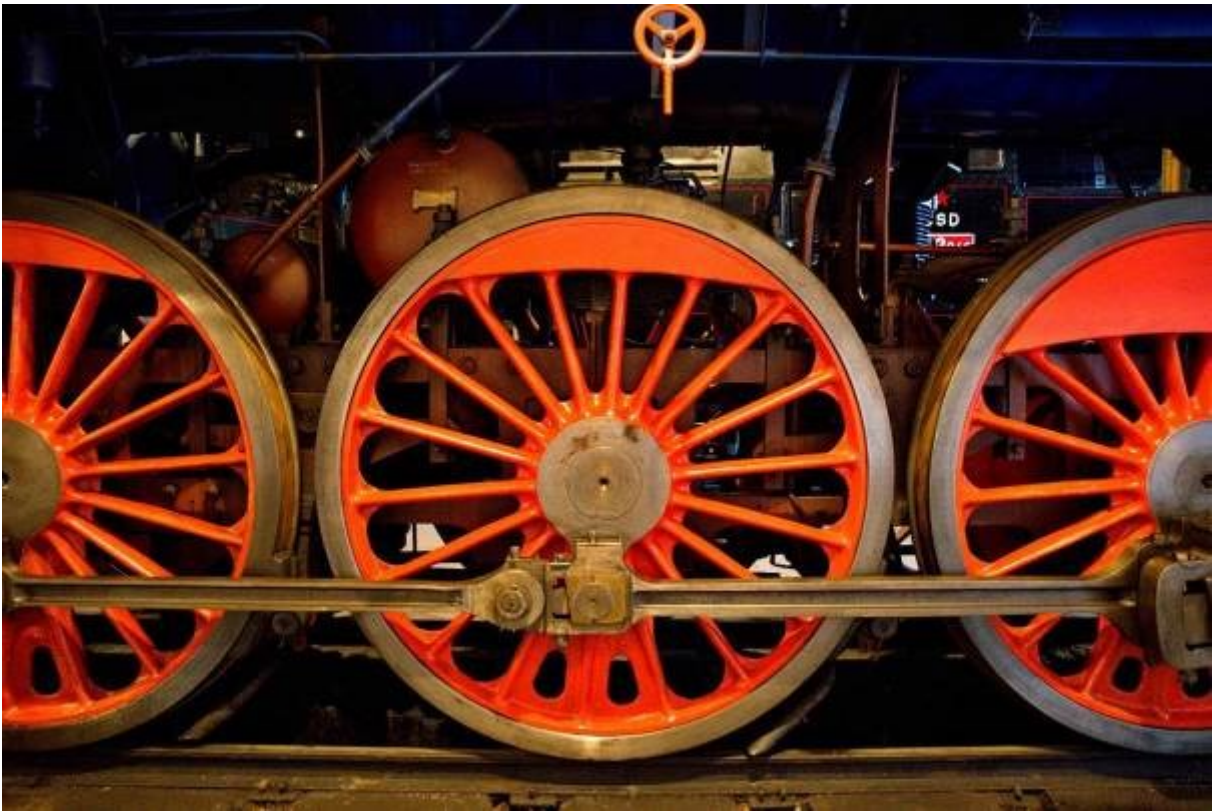
Pohled en face

Detaily

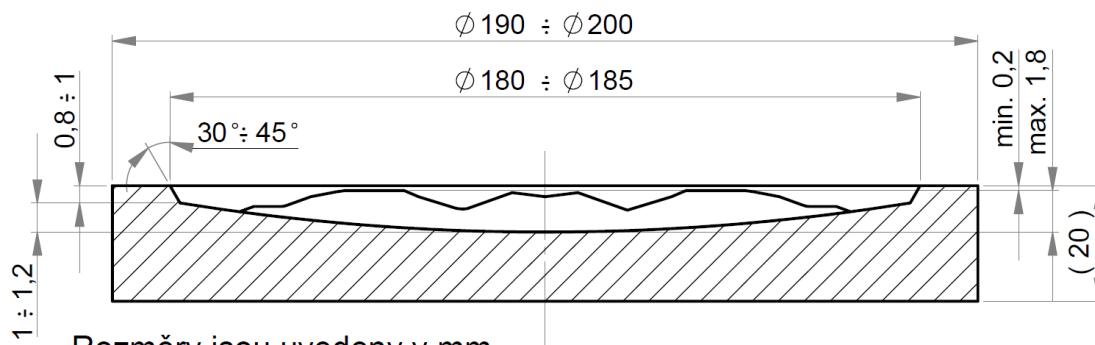

Technický výkres geometrie modelovací formy

Rozměry jsou uvedeny v mm

Maximální výška reliéfu = 1,8 mm

Minimální výška reliéfu i písma = 0,4 mm

Minimální rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry = 0,2 mm

Plán emise pamětních a obchodních mincí a bankovek na léta 2021-2025

Pamětní stříbrné mince 200 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	8. 9. 1921	100	† Jan Jánský
	23. 9. 1871	150	* František Kupka
	31. 10. 1821	200	* Karel Havlíček Borovský
2022	23. 1. 1872	150	* Jože Plečnik
	20. 7. 1822	200	* Gregor Mendel
	19. 9. 1922	100	* Dana Zátopková, Emil Zátopek
2023	březen 1948	75	Josef Karel Matocha jmenován arcibiskupem olomouckým
	18. 5. 1923	100	Zahájení pravidelného vysílání Československého rozhlasu
	17. 9. 1873	150	* Max Švabinský
	7. 12. 1723	300	† Jan Blažej Santini-Aichel
2024	4. 1. 1874	150	* Josef Suk
	30. 7. 1674	350	† Karel Škréta
	1624	400	Vydání Komenského mapy Moravy
2025	12. 2. 1825	200	Založení české spořitelny Böhmische Sparkasse
	13. 7. 1925	100	Nález plastiky ženy v Dolních Věstonicích, tzv. Věstonické Venuše
	21. 10. 1125	900	† kronikář Kosmas

Pamětní stříbrné mince 500 Kč Slavné dopravní prostředky

Rok	Název
2021	Parní lokomotiva Škoda 498 Albatros
2022	Motocykl Jawa 250
2023	Osobní automobil Tatra 603
2024	Tramvaj ČKD Tatra T3
2025	Cvičný letoun Aero L-39 Albatros

Mimořádná stříbrná mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2022	1922	100	Založení Velké Prahy

Zlaté mince 5 000 Kč cyklus Městské památkové rezervace

Rok	Název
2021	Cheb
	Jihlava
2022	Mikulov
	Litoměřice
2023	Kroměříž
	Hradec Králové
2024	Olomouc
	Moravská Třebová
2025	Štramberk
	Tábor

Mimořádné zlaté mince 10 000 Kč

Rok	Datum	Výročí	Název
2021	15. 9. 921	1100	† kněžna Ludmila

Obchodní mince – dukáty

Rok	Hodnota	Výročí	Název
2023	1	100	Zahájení vydávání svatováclavských dukátů
2025	1, 2, 5, 10	700	Zahájení ražby prvních českých zlatých mincí Janem Lucemburským

Doporučení pro zhotovování sádrových modelů do soutěží ČNB

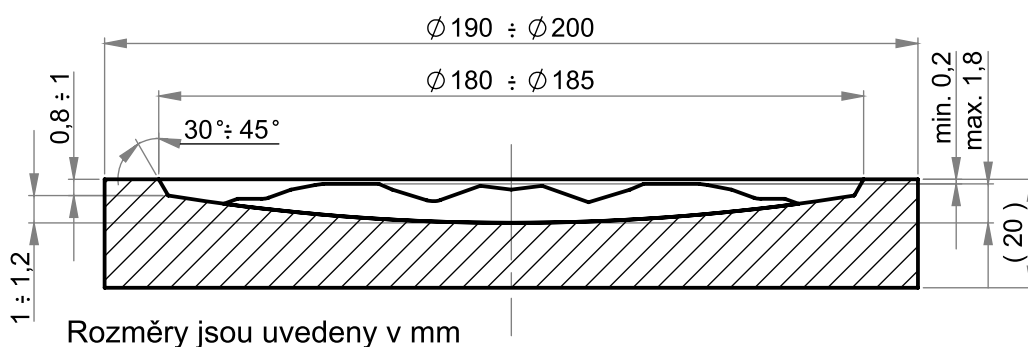
Týká se všech sádrových modelů
pro soutěže vypisované
Českou národní bankou

SOUTĚŽE ČNB

vypracoval: Petra Brodská, DiS.

schválil: Ing. Josef Pazour

Technická specifikace modelovacího kopyta

Mincovní pole musí mít tvar dutého zrcadla s nejnižším bodem uprostřed modelu, které se směrem k okrajům zvyšuje, což je podmínkou pro příznivou charakteristiku tečení materiálu.

Sádrový model musí mít dostatečnou tloušťku, aby snesl manipulaci a minimalizovalo se kroucení při vysychání.

Orientační hodnoty pro kopyto o vnitřním průměru 185 mm

(cca 200 mm vnější)

průměr výrobku v mm*	vnitřní průměr v mm*	min. výška pro proof v mm*	výška písma v mm*	zmenšení*	nominál
----------------------------	----------------------------	----------------------------------	-------------------------	-----------	---------

28	26	0,65**	7**	7,1x**	5000 Kč
31	29	0,6**	7**	6,4x**	200 Kč
34	32	0,55**	6**	5,8x**	10 000 Kč
40	37,4	0,45**	5**	4,9x**	500 Kč

*podrobnější popis dále

** zaokrouhleno pro snazší měření

Vysvětlení základních pojmů

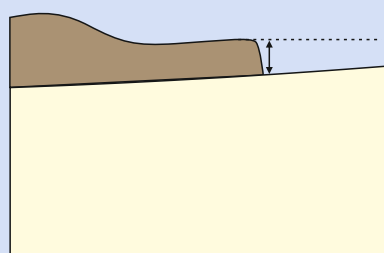
Průměr výrobku

- celková velikost mincí včetně rámečku

Vnitřní průměr

- velikost bez rámečku
- pro přesnější výpočty velikostí v poměru

Minimální výška pro proof

- výška přechodu mezi mincovní plochou a okrajem reliéfu

Po zmenšení musí být alespoň 0,09 mm

 řez namodelovaným reliéfem

 řez mincovním kopytem

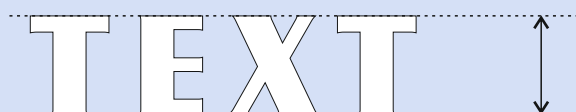
Zmenšení

- vnitřní průměr sádrového modelu se vydělí vnitřním průměrem hotového výrobku a vyjde poměr zmenšení. Dle něj je možné dopočítat většinu potřebných hodnot - v případě kopyta o jiném průměru.

Vysvětlení základních pojmů

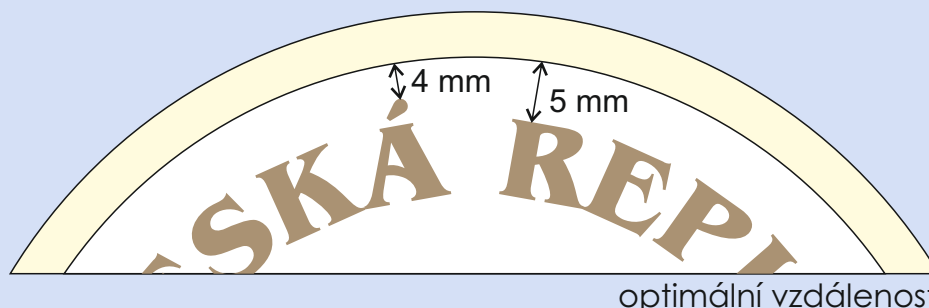
Výška písma

- doporučená minimální velikost (v mm), aby písmo zůstalo po zmenšení čitelné

Ohlídat dostatečný prostor mezi textem a rámečkem

- počítat se zmenšením, obzvláště při přítomnosti diakritiky.

Negativní text

pokud má být text (nebo jiná linie) do hloubky a proofován, musí mít dostatečně silné tahy. V čím větší hloubce, tím silnější tah musí být.

Pozor hlavně u patkových fontů!

Mějte na zřeteli proofovatelné výšky a měřítko zmenšení.

Velikost značek

- na značky je třeba vyčlenit dostatečné místo, 8 - 10 mm - dle velikosti modelu

- Na mincích z drahých kovů je značka „ČM“
- Na mincích z obecných kovů je značka „b“
- Značka autora

Umístění značek se na sádru vyznačuje obyčejnou tužkou!

- umístění značky mincovny se naznačuje kolečkem
- umístění značky autora se naznačuje čtverečkem

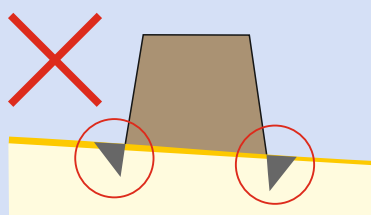

Reliéf

- maximální výška 1,8 mm **uprostřed**
- reliéfně **zaplněno** musí být **minimálně 50%** plochy
- rozdíl mezi reliéfem a okrajem sádry minimálně 0,2 mm

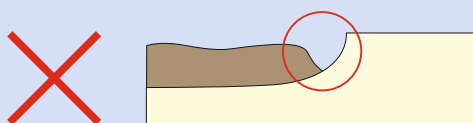
Vyváženost výšek - zejména mezi písmem a plastikou. Vyvarovat se velkých výškových rozdílů.

Modelace pod základní plochu je nepřipustná - pozor na obrývání!

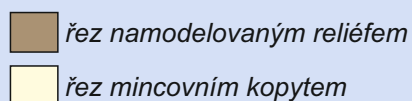
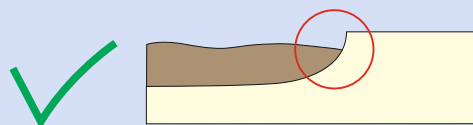
Obrývání

- neprorývat kontury reliéfu pod základní plochu!

Žlábek u rámečku

- reliéf protáhnout až do rámečku

Orientace

- je vhodné na sádru vyznačit značky pro lepší orientaci